

Transmuraal Formularium MIJN.streek
(versie 30-10-2019)

A01 en A80 Pijn (paracetamol en NSAID's) in

paracetamol oraal of rectaal
carbasalaat calcium (pijn)

NSAID

naproxen oraal rectaal
ibuprofen oraal
diclofenac oraal rectaal parenteraal cutaan
tramadol oraal rectaal
tramadol/paracetamol

hevige pijn:

oxycodon kortwerkend en langwerkend
morphine tablet MGA, drank,
methadon
fentanyl pleister, neusspray, buccale tablet, sl tablet

A01 en N94: neuropathische pijn

amitriptyline
nortriptyline (bij ouderen)
pregabalin
capsaicine crème

diabetische neuropathie:

duloxetine

A01 en A69 palliatieve zorg

lorazepam oraal en inj
midazolam inj
haloperidol oraal en inj
levopromazine inj.
morphine inj
morphine oraal
dextromethorfan drank
codeine oraal
paroxetine oraal (experimenteel)

A03 koorts

paracetamol
ibuprofen

A09.02: zweetvoeten

aluminiumlotion in depper of flesje of spray
aluminiumcrème
syneo spray en roller

A12 allergie

desloratadine
levocetirizine
clemastine tablet, inj.
adrenaline inj.

A44 immunisatie/preventieve medicatie

hepatitis A (actief en passief)
hepatitis B vaccin
DTP vaccin
tyfus vaccin
gele koorts vaccin
BMR vaccin
rabies vaccin

malarone
paludrine
lariam

A50 artsenkoffer

adrenaline inj.
ASA 80mg tabl
atropine inj.
budesonide vernevelvloeistof
bumetanide inj.
clemastine inj
dexamethason inj. en drank
diazepam rectaal en inj.
fentanyl inj
furosemide inj.
glucagon inj.
glucose inj.
haloperidol inj
ipratropium DA en vernevelvloeistof
levopromazine inj
lorazepam tabl. en drank
midazolam inj
midazolam rectaal en inj.
morphine inj.
naloxon inj.
nitroglycerine spray
prednisolon oraal
salbutamol DA en vernevelvloeistof en inj.

A77 andere virusziekten

rabiës vaccin

A78 andere infectieziekten

tekenbeet

<24 uur

geen behandeling

>24 uur en < 72 uur indien voor preventie wordt gekozen:

doxycycline 1x200mg

>24 uur en < 72 uur indien voor preventie wordt gekozen en CI doxy:

azitromycine 1x500mg

erythema migrans na tekenbeet

doxycycline 8 dagen

erythema migrans na tekenbeet en CI doxy:

amoxicilline 14 dagen

erythema migransna tekenbeet en CI doxy + CI penicillines

azitromycine 5 dagen

A80 trauma/letsel (zie ook A01)

lidocaine inj

bupivacaine inj.

A85 geneesmiddelbijwerking

clemastine tabl.

desloratadine drank en tabl.

estradiol tabl.

ethinylestrad/levonorgestr.

fytomenadion dr.

ibuprofen tabl.

medroxyprogesteron tabl.

naproxen tabl.

prednisolon oraal en inj.
tranexaminezuur tabl.

A88 schadelijke gevolgen fysische factor

vaseline/cetomacrogol crème
TA in vaselinecrème
meclozine
cinnarizine

A97 geen ziekte

preventie neurale-buis-defecten bij kinderwens
foliumzuur 0.5mg

B80: ijzergebreks-anemie

ferrofumaraat
moviprep als voorbereiding op coloscopie
pleinvue als voorbereiding op coloscopie

B81: pernicieuze anemie

vitB12 tabletten en inj.
foliumzuur 0.5mg

D02: maagpijn (zuurgerelateerd)

pantoprazol
omeprazol
famotidine
nizatidine

D03 zuurbranden

pantoprazol
omeprazol
famotidine
nizatidine

D04 pijn anus/rectum

lidocaine in vaselinecrème 3%
pleinvue als voorbereiding op coloscopie
moviprep als voorbereiding op coloscopie

D05 perianale jeuk

vaselinecetomacrogolcrème
HC crème

D09 misselijkheid

domperidon
metoclopramide
dexamethason
haloperidol
ondansetron bij centrale misselijkheid

D10: braken

cyclizine
metoclopramide oraal en rectaal
ORS

D11: diarree

loperamide
ORS
Tasectan (geen bewezen werking, toch vermeld)

D12: obstipatie

osmotisch:

macrogol/electrolyten
lactulose

vezels:

psylliumzaad

oppervlakteactieve stoffen die feces week maken:

microlax
Klyx natriumdocusaat/sorbitol
pleinvue als voorbereiding op coloscopie
moviprep als voorbereiding op coloscopie**D19 symptomen/klachten tanden/tandvlees***endocarditis profylaxe bij tandheelkundige ingreep*amoxicilline
clindamycine**D20 symptomen mond/lippen/speekselklieren/tong**lidocaine aanstiphoeistof
paracetamol
chloorhexidine monspoelvloeistof
miconazol/HC crème
eucerine anhydricum**D22 wormen/oxyuren/andere parasieten**mebendazol
yomesan**D 70 infectieuze diarree** (als niet-medicamenteuze behandeling niet kan)

zonder koorts: zie D11

onbekend organisme:

claritromycine 7 dagen

campylobacter:

azitromycine 3 dagen

salmonella:

ciprofloxacine 7 dagen of

cotrimoxazol 7 dagen

bij immungecompromitteerde ptn:

ciprofloxacine 14 dagen of

cotrimoxazol 14 dagen

shigella:

ciprofloxacine 1x1000mg of

azitromycine 3 dagen of

cotrimoxazol 3 dagen (bij bewezen gevoeligheid);

bij immungecompromitteerde ptn:

ciprofloxacine 7-10 dagen

Yersinia:

ciprofloxacine 7 dagen of

cotrimoxazol 5 dagen

Clostridium:

metronidazol 7 dagen

giardia lamblia:

metronidazol 5 dagen

reizigersdiarree Azie mits geen koorts en/of rectaal bloedverlies:

azitromycine 3 dagen en

loperamide/ORS

reizigersdiarree buiten Azie mits geen koorts en/of rectaal bloedverlies:

ciprofloxacine en

loperamide/ORS

D73 veronderstelde GI infectie mits geen koorts:

loperamide
ORS

D75 maligniteit colon/rectum

pijnschema zoals onder **A01**
pleinvue als voorbereiding op coloscopie
moviprep als voorbereiding op coloscopie

D83 symptomen mond/lippen/speekselklieren/tong

lidocaine aanstipvloeistof
paracetamol
chloorhexidine monspoelvloeistof
miconazol/HC crème
eucerine anhydricum

D84 ziekte oesophagus refluxklachten/oesofagitis

pantoprazol
omeprazol
famotidine
nizatidine

D85 : zie D86

D86 ulcus duodeni resp. ander ulcer pepticum

pantoprazol
omeprazol
amoxicilline
claritromycine
metronidazol

D87 stoornis maagfunctie gastritis/duodenitis

pantoprazol
omeprazol
famotidine
nizatidine

D93: prikkelbare darm syndroom

vezels

psylliumzaad,
macrogol/ztn

diarree bij IBS

loperamide

macrogol bij IBS

macrogol/ztn

overige middelen

mebeverine (vergoed, niet bewezen effectief)
iberogast (niet vergoed)
tempocol (niet vergoed, bewezen effectief)

D94: colitis ulcerosa/chronische enteritis/proctitis

mesalazine oraal en rectaal

D95.01: anale fissuren

laxantia:

macrogol
lactulose
kordurend Microlax of Klyx

indiffererente zalven:

cetomacrogol zalf

vasel-cetmacrogol crème

diltiazemcrème:

diltiazemcrème 20mg/g

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline

clindamycine

D98 cholecystitis/cholelithiasis

diclofenac oraal en rectaal

F02 en rood oog (irritatie)

hypromellose oogdruppels

duratears oogzalf

F03 afscheiding uit oog(iritatie)

hypromellose oogdruppels

duratears oogzalf

F13 afwijkend gevoel aan oog

droge ogen:

hypromellose oogdruppels

carbomeer-ooggel

bij irritatie: vrij van conserveermiddel

geirriteerde ogen:

hypromellose oogdruppels

duratears oogzalf

bij irritatie: vrij van conserveermiddel

F70 infectieuze conjunctivitis I

infectieuze conjunctivitis

chlooramfenicol oogdruppels oogzalf

duratears oogzalf

hypromellose oogdruppels

carbomeer ooggel

conjunctivitis door stafylococcus

fusidinezuur oogzalf

uitsluitend na overleg met oogarts:

tobramycine oogdruppels en oogzalf

F71 allergische conjunctivitis

azelastine oogdruppels

levocabastine oogdruppel

na overleg met 2e lijn en max. drie dagen=3 minims

prednisolon 0,5% minim 3-4x 1 druppel,

F72 blepharitis/hordeolum/chalazion

fusidinezuur ooggel

duratears oogzalf

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline

clindamycine

F75 kneuzing/bloeding oog

cornea-erosie

chlooramfenicol oogdruppels oogzalf

tobramycine oogdruppels en oogzalf

bij stafylococcus-inf.

fusidinezuur oogzalf

F76 corpus alienum in oog

beschadiging na verwijdering
chlooramfenicol oogdruppels oogzalf
tobramycine oogdruppels en oogzalf
duratears oogzalf
bij stafylococcus-inf.
fusidinezuur oogzalf

F79 andere letsels oog

lasogen

oxybuprocaine 0,4% minim in principe eenmalig 1-3 druppels door arts in het aangedane oog
cornea erosie:

chlooramfenicol oogdruppels en oogzalf
ofloxacin oogzalf

F85 ulcus corneae

herpes (keratitis dendritica)
aciclovir oogzalf

F99 andere ziekte(n) oog/adnexen

drogen ogen, insufficiënte traanfilm

hypromellose oogdruppels
carbomeer-ooggel
bij irritatie: vrij van conservermiddel

episcleritis

hypromellose oogdruppels
carbomeer-ooggel
broomfenac oogdruppels
nepafenac oogdruppels

na overleg 2e lijn:

prednisolon 0.5% minim 3-4x 1 druppel, max. 3 dagen=3 minims

H01 oorpijn

paracetamol

H70 otitis externa

otitis externa

zure oordruppels
zure oordruppels met HC
zure oordruppels met TA
merocel oortampon

mycose gehoorgang

sulconazol lotion
miconazol oordruppels

droog jeukens eczeem

zure oordruppels met HC
zure oordruppels met TA

otitis externa circumscripta (furunkel)

flucloxacilline en zn paracetamol

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline
clindamycine

H71 otitis media

paracetamol
ibuprofen oraal en rectaal +zn PPI
xylometazoline neusdruppels

antibiotica:

amoxicilline
amoxi/clav
azitromycine

cotrimoxazol

H72 otitis media met effusie

xylometazoline neusdruppels
mometason neusspray
beclometason neusspray

H73 tubair catarre/tubastenose

stoomdruppels
mometason neusspray

H82 vertigosyndroom

bij braken:

metoclopramide

K04 hartkloppingen/bewust van hartslag

propranolol

K07 gezwollen enkels/enkeloedeem

furosemide

K29 andere symptomen/klachten hart/vaatstelsel

CVRM hypertensie

amlodipine
chloortalidon
enalapril
hydrochlorthiazide
irbesartan
irbesartan/HCT
labetalol
lercanidipine
lisinopril
lisinopril/HCT
losartan
losartan/HCT
metoprolol
methyldopa
nifedipine MGA
perindopril
perindopril/indapamide
spironolacton
telmisartan
telmisartan/HCT

CVRM hypercholesterolemie

atorvastatine
rosuvastatine
simvastatine
pravastatine
ezetimib

K44 immunisatie/preventieve medicatie

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline
clindamycine

endocarditis profylaxe bij tandheelkundige ingreep

amoxicilline
clindamycine

preventie neurale-buis-defecten bij kinderwens

foliumzuur 0.5mg

K70 infectieziekte hartvaatstelsel

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline

clindamycine

endocarditis profylaxe bij tandheelkundige ingreep

amoxicilline

clindamycine

K73 aangeboren afwijking(en) hartvaatstelsel

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline

clindamycine

endocarditis profylaxe bij tandheelkundige ingreep

amoxicilline

clindamycine

K74 angina pectoris

acetylsalicylzuur als TAR

amlodipine

atorvastatine

bisoprolol

clopidoogrel

diltiazem

ezetimib

isosorbidedinitraat tabl.sl

isosorbidemononitraat

metoprolol

nifedipine MGA

nitroglycerine spray sl

pravastatine

rosuvastatine

simvastatine

K75 ACS/myocardinfarct

fentanyl inj.

nitroglycerine spray sl

status na ACS/MI

ASA

clopidoogrel

atorvastatine

rosuvastatine

simvastatine

pravastatine

ezetimib

K77 hartfalen

bumetanide

candesartan

carvedilol

digoxine

eplerenon

furosemide

lisinopril

losartan

metoprolol

perindopril

spironolacton

acute HF

isosorbidenatrium sl

furosemide parenteraal

morfine parenteraal

K78: Atriumfibrilleren

acenocoumarol
apixaban
dabigatran
digoxine
edoxaban
fenprocoumon
metoprolol
rivaroxaban
sotalol

met CI tegen VKA en DOAC en weinig kans op bloedingen
clopidogrel +ASA

K79 paroxysmale tachycardie

supraventriculaire paroxysmale tachycardie
sotalol
metoprolol

K83 niet-reumatische klepaandoening

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel
flucloxacilline
clindamycine
endocarditis profylaxe bij tandheelkundige ingreep
amoxicilline
clindamycine

K84 andere hartziekte(n)

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel
flucloxacilline
clindamycine
endocarditis profylaxe bij tandheelkundige ingreep
amoxicilline
clindamycine

K86 essentiële hypertensie zonder orgaanbeschadiging

CVRM hypertensie
amlodipine
chloortalidon
enalapril
hydrochlorothiazide
irbesartan
irbesartan/HCT
labetalol
lisinopril
lisinopril/HCT
losartan
losartan/HCT
metoprolol
methyldopa
nifedipine MGA
perindopril
perindopril/indapamide
spironolacton
telmisartan
telmisartan/HCT

CVRM hypercholesterolemie
atorvastatine
rosuvastatine
simvastatine
pravastatine

ezetimib

K87 CVRM hypertensie met orgaanbeschadiging

CVRM hypertensie

amlodipine
chloortalidon
enalapril
hydrochlorthiazide
irbesartan
irbesartan/HCT
labetalol
lercanidipine
lisinopril
lisinopril/HCT
losartan
losartan/HCT
metoprolol
methyldopa
nifedipine MGA
perindopril
perindopril/indapamide
spironolacton
telmisartan
telmisartan/HCT

CVRM hypercholesterolemie

atorvastatine
rosuvastatine
simvastatine
pravastatine
ezetimib

K89 passagère cerebrale ischemie

clopidoogrel
dipyridamol+ASA

K90 status na ICVA /TIA

clopidoogrel
dipyridamol+ASA

K91 atherosclerose (ex. K76,K90)

CVRM hypertensie

amlodipine
chloortalidon
enalapril
hydrochlorthiazide
irbesartan
irbesartan/HCT
labetalol
lisinopril
lisinopril/HCT
losartan
losartan/HCT
metoprolol
methyldopa
nifedipine MGA
perindopril
perindopril/indapamide
spironolacton
telmisartan
telmisartan/HCT

CVRM hypercholesterolemie

atorvastatine
rosuvastatine
simvastatine
pravastatine
ezetimib

K94 thrombophlebitis/flebotrombose

diepe veneuze trombose-benen

fragmin
fraxiparine

K96 hemorroïden hemorroiden/aambeien

behandeling jeuk

lidocaine/vaseline crème
theranal zalf/zetpillen
HC in cetomacrogol zalf
trianal

behandeling pijn

lidocaine/Vaseline crème
theranal zalf/zetpillen

laxans bij fissura ani of aambeien

macrogol
lactulose
Microlax
Klyx

L01 t/m L91

pijnschema zoals onder **A01**

L92 schoudersyndroom/PHS

pijnschema zoals onder **A01**

corticosteroid injectie

triamicinolon inj
methylprednisolon inj
lidocaine inj
bupivacaine inj.

L93 epicondylitis lateralis

pijnschema zoals onder **A01**

corticosteroid injectie

triamicinolon inj
methylprednisolon inj
lidocaine inj
bupivacaine inj.

L95 osteoporose

preventie bij geen risico en >70 jaar:

vitD 1x800IE
vitD 1x/w 5600IE

oplaaddosis

vitD 1x/w 25.000IE , max. 8x

preventie bij laag risico en te weinig Ca in dieet en gebleken vitD tekort:

Ca/vitD 500mg/800IE
Ca/vitD 1000mg/800IE

preventie bij hoog fractuur-risico toevoegen gedurende 5 jaar:

alendroninezuur 70mg/wk
risedroninezuur 35mg/wk

bij slecht verdragen bisfosfonaten bij vrouwen, maagproblemen

raloxifen

L99 andere ziekten bewegingsapparaat

zie A01

polymyalgia reumatica

prednisolon 20mg op proef

corticosteroid injectie

triamicinolon inj

methylprednisolon inj

lidocaine inj

bupivacaine inj.

N01 hoofdpijn

pijnschema zoals onder **A01**

N02 spanningshoofdpijn

pijnschema zoals onder **A01**

N04 restless legs

pramipexol

hydrokinine

clonazepam

N07 convulsies/stuipen inclusief koortsstuipen

diazepam rectaal en injectie

midazolam neusspray

N17 duizeligheid

bij braken:

metoclopramide tabl./supp

N72 tetanus

tetanus compleet: immgl+tetanus vacc

tetanus vaccin

N87 parkinsonisme/M.Parkinson

rigiditeit en akinesie

amantadine

levodopa/benserazide

dyskinesie

biperideen

N88 epilepsie

diazepam rectaal en injectie

midazolam neusspray

N89 migraine

aanvalsbehandeling anti-emetica

metoclopramide

domperidon

aanvalsbehandeling 1^e keus analgetica

carbasalaat calcium

paracetamol

naproxen

aanvalsbehandeling triptanen 1^e keus

sumatriptan oraal en nasaal

rizatriptan smelttablet

aanvalsbehandeling triptanen 2^e keus

almotriptan

migraine profylaxe

metoprolol

migraine profylaxe na overleg met 2e lijn

candesartan off label

N90 cluster-headache

sumatriptan subcutaan en nasaal

N91 facialis parese

prednisolon
valaciclovir

N92 trigeminus neuralgie

carbamazepine
pregabalin

N93 carpale tunnelsyndroom

diclofenac gel
triamicinolon inj.

N94 neuropathische pijn

amitriptyline
nortriptyline (bij ouderen)
capsaicine crème
pregabalin

diabetische neuropathie:
duloxetine

P01: angstig/gespannen gevoel

oxazepam
propranolol (examenvrees)
alprazolam

P02 examenvrees, plankenkoorts

zie P01

P06 slapeloosheid/slaapstoornis

temazepam
zolpidem
nitrazepam

bij dementie met omkering dag/nacht-ritme
haloperidol
pipamperon

P07 libidoverlies/vermindering

tadalafil
sildenafil

P08 seksuele bevrediging verlies/vermindering

zie P07

P12 enuresis

desmopressine

P17 tabaksmisbruik

stoppen met roken

nicotine kauwgom en pleisters
varenicline
bupropion

P29 andere psychische symptomen/klachten

onrust bij bejaarden

pipamperon

haloperidol

P71 andere organische psychose(n)

symptomatische behandeling van delier

haloperidol oraal en inj.

delier spoed

lorazepam inj

midazolam inj

kortwerkende benzodiazepinen

lorazepam oraal en inj

midazolam inj

delier bij M.Parkinson

clozapine

delier persistend na overleg met 2e lijn

risperidon

delier bij alcohol- of benzodiazepine-onttrekking

haloperidol

lorazepam

thiamine tablet of inj.

delier in de palliatieve fase

haloperidol

lorazepam

clozapine

P72 schizofrenie

acute psychose

zuclopentixol

P73 affectieve psychosen

zie P72

P74 angststoornis/angsttoestand

gegeneraliseerde angststoornis, kortdurend:

oxazepam

alprazolam

gegeneraliseerde angststoornis, langdurend:

clomipramine

venlafaxine

paniekstoornis:

escitalopram

paroxetine

sertraline

P76 Depressie

depressie stap 1

escitalopram

sertraline

depressie (bij slaapproblemen)

mirtazapine

depressie die na 4-6 weken niet reageert op stap 1

venlafaxine

nortriptyline

depressie icm Qt-tijd verlenging of Qt-tijd verlengende medic

paroxetine

sertraline

fluvoxamine

duloxetine

depressie met comorbiditeit M.Parkinson

fluvoxamine

venlafaxine

P79 sociale fobie

clomipramine
moclobemide

R05 hoesten

hoesten kinderen

tijmstroop
broomhexine druppels en drank

hoesten kinderen oraal prikkelhoest

noscapine stroop

hoesten kinderen inhalatie

salbutamol
fluticasone

hoesten volwassenen

beclometason

hoesten in de palliatieve fase

dextrometorfan
codeïne
morphine

paroxetine (experimenteel)

hoesten pneumonie

amoxicilline
azitromycine
doxycycline
amoxi/clavulaanzuur
flucloxacilline

R07 niezen/neusverstopping/loopneus

beclometason neusspray
xylometazoline neusdruppels
natriumchloride neusspray

R08 andere symptomen/klachten neus

fusidine huid
mupirocine neuszalf
flucloxacilline

R21 symptomen/klachten keel

carbasalaat calcium
paracetamol

R29 andere symptomen/klachten luchtwegen

hikken bij reflux

omeprazol

bij onvoldoende effect

baclofen
haloperidol

R71 kinkhoest

antibiotica

claritromycine
azitromycine
erythromycine

boostervaccinatie

DKTP vaccin

R73 furunkel/abces neus

fusidine huid
mupirocine neuszalf
flucloxacilline

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel
flucloxacilline
clindamycine

R74 acute infectie bovenste luchtwegen

hoesten

beclometason

neusklachten

beclometason neusspray

xylometazoline neusdruppels

als een antibioticum nodig is

amoxicilline

azitromycine

doxycycline

R75 acute/chronische rhinosinusitis

decongestie en pijnstilling

xylometazoline

paracetamol

antibiotica bij sinusitis

amoxicilline

cotrimoxazol

intranasale corticosteroïden bij klachten >14 dagen

budesonide neusspray

fluticasone neusspray

beclometason neusspray

R76 acute tonsillitis/peritonsillair abces

pijnstilling

carbasalaat calcium

paracetamol

ernstige keelinfectie of verhoogd risico op complicaties

feneticilline

tonsillitis en penicilline-allergie

claritromycine

azitromycine

tonsillitis bij zwangerschap en penicilline-allergie

erythromycine

bij onvoldoende resultaat

amoxi/clavulaanzuur

endocarditis-profylaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline

clindamycine

R77 acute laryngitis/tracheitis

dexamethason eenmalig

budesonide verneveling

R78 acute brochitis/brochiolitis

inhalatietherapie

salbutamol DA en pdr

fluticasone inh. DA en pdr

als een antibioticum nodig is

amoxicilline

vermoeden op mycoplasma

claritromycine

bij penicilline-allergie

azitromycine

prednisolon

prednisolon stootkuur

R81 pneumonie

amoxicilline
doxycycline
azitromycine
amoxi/clavulaanzuur
tevoren doorgemaakte influenza
flucloxacilline

R84 maligniteit bronchus/long

pijnschema zoals onder A01

R95 emfyseem/COPD

stap 1: SABA en/of SAMA
salbutamol DA of PDR
ipratropium
fenoterol/ipratropium
stap 2: LABA of LAMA
salmeterol DA of PDR
formoterol DA of PDR
tiotropium respimat
umeclidinium PDR
stap 3: LABA + LAMA
tiotropium/olodaterol respim
aclidinium/formoterol PDR
umeclidinium/vilanterol PDR

stap 4: corticosteroiden >2 exacerbaties/jaar

beclometason DA
budesonide PDR
flixotide PDR

behandeling exacerbatie

salbutamol DA en PDR
prednisolon stootkuur
pantoprazol
beclomethason DA

voorzetkamers

vortex
aerochamber

R96 astma

stap 1: SABA zn
salbutamol DA en PDR
stap 2: ICS toevoegen
salbutamol DA en PDR
beclometason DA
ciclesonide DA
budesonide PDR
flixotide PDR
stap 3: LABA + ICS in losse inhalatoren
salmeterol DA en PDR
formoterol DA en PDR
beclometason DA
ciclesonide DA
flixotide PDR
budesonide PDR
stap 3: LABA + ICS in combinaties:
formoterol/beclometason DA en PDR
salmeterol/fluticasone DA en PDR
vilanterol/fluticasone PDR

kinderen na spoed-verneveling in ZKH

salbutamol DA en PDR

R97: hooikoorts

lokaal oog druppels en neusspray

levocabastine oogdruppels en neusspray

fluticasonepropionaat neusspray

antihistaminica niet sederend

desloratadine

levocetirizine

fexofenadine

antihistaminicum sederend

clemastine

behandeling cortico i.m.

triamcinolon A40

S02 pruritus/jeuk

koelzalf/-gel/-poeder

mentholgel

koelzalf

mentholpoeder

antihistaminica niet sederend

desloratadine

levocetirizine

fexofenadine

antihistaminicum sederend

clemastine

corticosteroid crème

hydrocortison crème

triamcinolon crème

S03 wratten

salicyluur collodium en 40% zalf

S09 lokale infectie vinger/teen/ paronychium

betadine zalf en pleister

povidon/jood

antibiotica

amoxicilline/clav.zuur

doxycycline

clindamycine

chronisch vrijwel zeker candida

itraconazol oraal

miconazol cr en strooipdr

S10 en S11: furunkel/furunculose/karbunkel/cellulitis

lokale behandeling

betadine oplossing zalf gaas

fusidinezuur crème

mupirocine zalf

antibiotica bij furunkel/karbunkel/cellulitis

flucloxacilline

antibiotica bij furunkel/karbunkel/cellulitis bij penicilline-allergie

claritromycine

endocarditis-profylyaxe bij incisie huidabces/furunkel

flucloxacilline

clindamycine

S11 andere lokale infecties huid/subcutis

lokale behandeling

betadine oplossing zalf gaas

fusidinezuur crème

antibiotica bij furunkel/karbunkel/cellulitis

flucloxacilline

antibiotica bij furunkel/karbunkel/cellulitis bij penicilline-allergie

claritromycine

S12 beet/steek insect

beet/steek insect

desloratadine

clemastine

triamcinolon crème

tekenbeet

<24 uur

geen behandeling

>24 uur en < 72 uur indien voor preventie wordt gekozen:

doxycycline 1x200mg

>24 uur en < 72 uur indien voor preventie wordt gekozen en CI doxy:

azitromycine 1x500mg

erythema migrans na tekenbeet

doxycycline 8 dagen

erythema migrans na tekenbeet en CI doxy:

amoxicilline 14 dagen

erythema migransna tekenbeet en CI doxy + CI penicillines

azitromycine 5 dagen

S13 beet mens/dier

tetanusprophylaxe en DTP

tetanus compleet: immgl+tetanus vacc

tetanus vaccin

DTP

bij geïnfecteerde wond of groot risico op infectie

amoxicilline/clavulaanzuur

doxycycline

clindamycine

S14 brandwond/verbranding huid (elke graad)

pijnschema zoals onder A01

S17 schaafwond/schram/blaar

povidon-jood

tetanusprophylaxe en DTP

tetanus compleet: immgl+tetanus vacc

tetanus vaccin

DTP

S18 scheurwond/snijwond

povidon/jood

tetanusprophylaxe en DTP

tetanus compleet: immgl+tetanus vacc

tetanus vaccin

DTP

S21 andere symptomen/klachten aspect huid

vaseline cetomacrogol crème

ureum crème

S29 andere symptomen/klachten huid/subcutis

kloven

vaseline cetomacrogol crème

S70 herpes zoster

valaciclovir
post-herpetische pijn
lidocaine/vaseline crème
capsaicine crème

S71 herpes simplex
valaciclovir

S72 scabies
permethrine

S73 pediculosis/andere huidinfestatie
dimeticon opl

S74 dermatocymosen

pityriasis versicolor

seleensulfide
miconazol
ketoconazol
itraconazol

onychomycose

terbinafine
itraconazol
miconazole

tinea corporis manis pedis

miconazol huid en nagellak
ketoconazol crème

chronisch vrijwel zeker candida

miconazol cr en strooipdr
itraconazol oraal

S75 moniliasis/candidiasis/spruw)

spruw/(luier, nagel)candidiasis/intertrigo
miconazol huid
zinkolie

spruw/candidiasis mond kind

nystatine suspensie
miconazol orale gel

spruw/candidiasis mond volwassene

miconazol orale gel
nystatine suspensie

S76 andere infectie huid/

cellulitis/erysipelas

flucloxacilline
claritromycine
azitromycine

erythrasma

miconazol crème
fusidinezuur lokaal
claritromycine 1x1000mg

erysipeloid

fenoxyethylpenicilline
claritromycine
azitromycine

S84: impetigo/impetiginisatie

fusidinezuur lokaal
claritromycine
flucloxacilline

azitromycine

S86: seborroisch eczeem

droog, schilferend, indifferent

cetomacrogol zalf

lanette zalf

cortico zalven/crèmes klasse 1 en 2

HC crème

HC zalf

TA crème

TA zalf

ketoconazol (met cortico)

ketoconazol crème

ketoconazol shampoo

ketoconazol met HC

ketoconazol met TA

roos, schilfering hoofdhuid

TA/salicyl oplossing

ketoconazol shampoo

ciclopirox

salicyluur-preparaten

salicyluur zalf 2%

salicyluur zalf 5%

salicyluur zalf in lanette en cetiol V 10%

salicyluur crème 5%

salicyluur crème 10%

S87 en S88: constitutioneel eczeem en contact eczeem

NATTEND

licht nattend indifferentie middelen

cetomacrogol crème

lanette I crème

zinkolie

melkzuur 3% in cetomacrogolzalf

licht nattend: cortico crèmes en zalven klasse 1 en 2

HC crème

HC zalf

TA crème

TA zalf

cortico crèmes en zalven klasse 3 en 4 na overleg met 2e lijn

betamethason (hydrofiele) crème en zalf

fluticasone (hydrofiele) crème en hydrofobe zalf

clobetasol crème en zalf

zeepzalf

melkzuur 3% in cetomacrogolzalf

behaarde hoofd

TA/salicylz oplossing

HC scalp lotion

betamethason lotion

geïnfecteerd eczeem

fusidinezuur crème

DROOG

indifferentie vaseline/crèmes

vaseline cetomacrogol crème

vaseline lanette crème

melkzuur 3% in cetomacrogolzalf

cortico zalven en crèmes klasse 1 en 2

HC crème

HC zalf

TA crème

TA zalf
normaal, licht droog, indifferent
vaseline cetomacrogol crème
vaseline lanette crème
normaal, licht droog, indifferent, cortico klasse 1 en 2
HC crème
HC zalf
TA crème
TA zalf
schilferend indifferentie zalfen
cetomacrogol zalf
lanette zalf
schilferend: cortico zalven klasse 1 en 2
HC zalf
TA zalf
cortico zalven klasse 3 en 4 na overleg met 2e lijn
betamethason (hydrofiele) zalf
fluticasone (hydrofiele) crème en hydrofobe zalf
zeepzalf
melkzuur 3% in cetomacrogolzalf
behaarde hoofd
TA/salicylz oplossing
HC scalp lotion
betamethason lotion
geïnfecteerd eczeem
fusidinezuur crème

S88 contact eczeem/ander eczeem zie S87

S89 luierreczeem
miconazol crème en strooipoeder
zinkolie

S91: psoriasis
droog, schilferend, indifferent
cetomacrogol zalf
lanette zalf
droog, indifferentie vaseline/crèmes
vaseline cetomacrogol crème
vaseline lanette crème
melkzuur 3% in cetomacrogolzalf
zeepzalf
melkzuur 3% in cetomacrogolzalf
behaarde hoofd
TA/salicylz oplossing
betamethason lotion
betamethasone/calcipotriol hoofdgel
Denorex shampoo
melkzuur 3% in cetomacrogolzalf
salicyluur crème en zalf
salicyluur zalf 2%
salicyluur zalf 5%
salicyluur zalf in lanette en cetiol V 10%
salicyluur crème 5%
salicyluur crème 10%
cortico zalven en crèmes klasse 1 en 2
HC crème
HC zalf
TA crème
TA zalf

cortico *zalven klasse 3 en 4 na overleg met 2e lijn*
betamethason (hydrofiele) zalf en crème
fluticasone (hydrofiele) crème en hydrofobe zalf
clobetasol crème en zalf
salicylzuur crème en zalf
salicylzuur zalf 2%
salicylzuur zalf 5%
salicylzuur zalf in lanette en cetiol V 10%
salicylzuur crème 5%
salicylzuur crème 10%
Calcitriol en calcipotriol/betamethasongel
calcitriol zalf
calcipotriol/betamethason gel

S92 ziekten zweetklieren
minocycline oraal

S94 inguis incarnatus/andere nagelaandoening
lidocaïne inj
bupivacaïne inj

S95 mollusca contagiosa
bij ontsteking
fusidinezuur crème

S96: Acne Vulgaris
stap 1 en 2
benzoylperoxide 5% gel
adapaleen 1% gel
tretinoïne crème en oplossing
stap 3
toevoegen:
erythromycine oplossing
clindamycine lotion en gel

stap 4
toevoegen:
doxycycline oraal
bij vrouwen: overweeg orale anticonceptie
ethinylestradiol/levonorgestrel 20/100ug
ethinylestradiol/levonorgestrel 30/150ug
trinordiol 3-fasen-pil

S97 ulcus cruris/decubitus/chronisch ulcus
povidon-jood lotion, zalf en gaas
compressieverband
zinkolie

S98 urticaria
lokale jeukbestrijding, huidreacties, insectenbeten
carbomeer met menthol-gel
koelzalf
antihistaminica niet sederend
desloratadine
levocetirizine
fexofenadine
antihistaminicum sederend
clemastine

S99 andere ziekten huid/subc. weefsel
acne rosacea
metronidazol gel

tetracycline oraal
acne rosacea na mislukken behandeling met metronidazol
azelainezuur crème 20%

T06 anorexia nervosa/boulimia

boulimia
fluoxetine

T85 hyperthyreoïdie/thyreotoxicose

thiamazol

T86 hypothyreoïdie/myxoedeem

levothyroxine

T90: diabetes mellitus II medicamenteuze behandeling.

regulering bloedglucose

metformine
gliclazide
insuline middellangwerkend: Humuline NPH
insuline-mix: Novomix 30/70 of Humuline 30/70
insuline snelwerkend: Novorapid of Apidra of Humalog
insulin langwerkend: glargine
linagliptine
sitagliptine
semaglutide
liraglutide

T91 vitamine-/voedingsdeficiënties

vitamine D
vitamine D dagelijks, wekelijks en oplaaddosering
calcium/vitamine D
Ca/vitD 500mg/800IE
Ca/vitD 1000mg/800IE

T92 jicht

acute jicht-aanval
prednisolon
diclofenac
colchicine
onderhoud bij onvoldoende resultaat
benzbromaron
onderhoud (>3 aanvallen per jaar)
allopurinol

T93: Vetstofwisselingsziekten:

Hypercholesterolemie:

atorvastatine
rosuvastatine
simvastatine
pravastatine
ezetimib

Verhoogde triglyceriden:
gemfibrozil

U04 urine-incontinentie

urge-incontinentie
solifenacine
oxybutinine
tolterodine

U05 andere mictieproblemen

katheters Ch 18 Ch 16 Ch 14

U70 acute pyelonefritis/pyelitis

ciprofloxacin

amoxicilline

U71 cystitis/urineweginfecties*ongecompliceerd > 12 jaar*

nitrofurantoïne

fosfomycine

trimethoprim

ongecompliceerd "risicogroepen" > 12 jaar

trimethoprim

nitrofurantoïne

ongecompliceerd tijdens zwangerschap en bij borstvoeding

nitrofurantoïne

amoxicilline/clavulaanzuur

ongecompliceerd < 12 jaar

nitrofurantoïne

amoxicilline/clavulaanzuur

gecompliceerd V >16 jaar

ciprofloxacin

cotrimoxazol

amoxicilline/clavulaanzuur

gecompliceerd M > 16 jaar

amoxicilline/clavulaanzuur

ciprofloxacin

cotrimoxazol

gecompliceerd M/V 12-16 jaar

cotrimoxazol

amoxicilline/clavulaanzuur

gecompliceerd <12 jaar

cotrimoxazol

amoxicilline/clavulaanzuur

bij stafylococcus aureus

fosfomycine

prophylaxe cystitis

nitrofurantoïne

prophylaxe cystitis postmenopauzaal

estradiol vaginaal tablet

U72 niet specifieke urethritis ex. venerisch

flavoxaat

tetracycline

U76 maligniteit blaas

pijnschema zoals onder A01

U95 urolithiasis*orale therapie bij nierstenen (off label)*

tamsulosine

per injectie

diclofenac inj.

morphine inj.

pijn NSAID

diclofenac oraal en rectaal

naproxen oraal en rectaal

ibuprofen oraal

pijn oxycodon of morphine

oxycodon kortwerkend

oxycodon langwerkend

morphine oraal MGA

metoclopramide
macrogol/zouten

W05 misselijkheid;braken zwangerschap
meclozine/pyridoxine

W10 morning after pil/post coïtale anticonceptie
*levonorgestrel
koperspiraal
ullipristal*

W11 orale anticonceptie
*ethinylestradiol/levonorgestrel 20/100ug
ethinylestradiol/levonorgestrel 30/150ug
trinordiol 3-fasen-pil
ethinylestradiol/norgestimaat 35/250ug
ethinylestradiol/desogestrel 20/150ug
pil bij borstvoeding
desogestrel 75ug*

W12 anticonceptie IUD
*koperspiraal
mirena-1
kyleena
bloedingsproblemen bij IUD-gebruik
estradiol tabl.
ethinylestradiol/levonorgestrel 30/150ug
naproxen
ibuprofen
tranexaminezuur
medroxyprogesteron oraal*

W14 andere anticonceptie vrouw
medroxyprogesteron (depo-provera) inj.

W78 zwangerschap: bevestigd
*preventie neurale buis defect bij kinderwens
foliumzuur*

W90 t/m W93
*lactatieremming
cabergoline*

W94 mastitis puerperalis
*flucloxacilline
erytromycine*

W95 andere aandoening borsten kraambed
*lactatieremming
cabergoline
tepelklossen
vaseline lanette crème*

X02 pijnlijke menstruatie
*naproxen
ibuprofen
paracetamol*

X05 amenorroe/hypomenorroe/oligomenorroe
dydrogesteron

X06 menorrhagie

overvloedig bloedverlies zonder onderliggende afwijking, < 1 week

lynestrenol

overvloedig bloedverlies > 1 week

ethinylestradiol/levonorgestrel 30/150ug

bij recidiverende klachten:

ethinylestradiol/levonorgestrel 30/150ug

ibuprofen

tranexaminezuur

overvloedig bloedverlies door koperhoudend IUD

ibuprofen

tranexaminezuur

mirena-1

als de vrouw liever geen hormonen gebruikt

tranexaminezuur

naproxen

X07 onregelmatige/frequente menstruatie

lynestrenol

ethinylestradiol/levonorgestrel 30/150ug

trinordiol 3-fasen-pil

X10 uitstel van menstruatie

lynestrenol

X11 climacteriële symptomen/klachten

bij aanwezige uterus met anticonceptiewens

ethinylestradiol/levonorgestrel 20/100ug

ethinylestradiol/levonorgestrel 30/150ug

bij aanwezige uterus progestagene provocatie, voor oestrogenen

dydrogesteron

bij aanwezige uterus, combinatietablet

estradiol/dydrogesteron

bij aanwezige uterus, pleister en progestageen

estradiol pleister

dydrogesteron

na uterusextirpatie

estradiol tabletten en pleister

atrofische vaginitis, recidiverende UWI's

estriol vag.cr, ovule en tabl.

X16 symptomen/klachten vulva

cetomacrogol crème

HC crème

HC zalf

vaseline lanette crème

pruritis vulvae

HC crème

cetomacrogol crème

HC zalf

X20 symptomen/klachten tepel vrouw

vaseline lanette crème

X71 gonorroe vrouw

ceftriaxon

X72 candidiasis urogenitale vrouw

candida vaginitis

miconazol vaginaal
fluconazol oraal
itraconazol oraal

candida vulvitis
miconazol/HC crème

X73 trichomonas vrouw
metronidazol oraal

X74 ontsteking kleine bekken
metronidazol oraal
ofloxacin

X84 vaginitis/vulvitis nao
vermoede candida (bewezen = X72)

fluconazol oraal
miconazol vaginaal
intraconazol oraal

gardnerella
metronidazol oraal
clindamycine vaginaal crème

chlamydia
azitromycine
doxycycline
amoxicilline

trichomonas
metronidazol oraal

herpes
valaciclovir oraal
zinkolie

X90 herpes genitalis vrouw
valaciclovir
aciclovir

X89 condylomata accuminata vrouw
podofyllotoxine
zinkolie

Y71 gonorroe man
ceftriaxon
als chlamydia niet is uitgesloten
azitromycine

Y72 herpes genitalis man
valaciclovir

Y73 prostatitis/vesiculitis seminalis
ciprofloxacin

Y74 orchitis/epididymitis
levofloxacin
ofloxacin
met verdenking obv UWI
cotrimoxazol
met verdenking SOA
doxycycline

Y75 balanitis
miconazol crème

met heftige ontsteking of jeuk
miconazol/HC crème

Y76 condylomata accuminata man
podofyllotoxine
imiquimod

Y77 maligniteit prostaat
pijnschema zoals onder **A01**

Y81 phimosis/slurf-preputium
bij pijn of recidiverende balanitis
clobetasol crème en zalf

Y85 benigne prostaat hypertrofie
tamsulosine

Y99 andere ziekte(n) geslachtsorganen /borsten man
chlamydia-infectie bij de man
azitromycine
trichomonas urogenitale bewezen
metronidazole oraal
orchitis/epididymitis
levofloxacine
ofloxacin
orchitis/epididymitis met verdenking obv UWI
cotrimoxazol
orchitis/epididymitis met verdenking SOA
doxycycline